C/2024/6828

29.11.2024.

# PADOMES IETEIKUMS

**(2024. gada 21. oktobris)**

**par Polijas ekonomikas, budžeta, nodarbinātības un strukturālo politiku**

(C/2024/6828)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 ([1]), un jo īpaši tās 3. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

(1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 ([2]), ar ko tika izveidots Atveseļošanas un noturības mehānisms ("mehānisms"), stājās spēkā 2021. gada 19. februārī. Mehānisms nodrošina finansiālu atbalstu dalībvalstīm reformu un investīciju īstenošanai, tādējādi radot Savienības finansētu fiskālo stimulu. Atbilstīgi Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada prioritātēm mehānisms palīdz panākt ekonomikas un sociālo atveseļošanu un īstenot ilgtspējīgas reformas un investīcijas, jo īpaši reformas un investīcijas zaļās un digitālās pārkārtošanās veicināšanai un dalībvalstu tautsaimniecību noturības stiprināšanai. Tas arī palīdz stiprināt publiskās finanses un veicināt izaugsmi un darbvietu radīšanu vidējā termiņā un ilgtermiņā, uzlabot teritoriālo kohēziju Savienībā un atbalstīt Eiropas sociālo tiesību pīlāra turpmāku īstenošanu.

(2) 2023. gada 27. februārī pieņemtās Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2023/435 ([3]) ("*REPowerEU* regula") mērķis ir ātri izbeigt Savienības atkarību no Krievijas fosilā kurināmā importa. Tas palīdzēs iegūt enerģētisko drošību un dažādot Savienības energoapgādi, vienlaikus palielinot atjaunīgo energoresursu izmantošanu, enerģijas uzkrāšanas iespējas un energoefektivitāti. Polija savā nacionālajā atveseļošanas un noturības plānā iekļāva jaunu *REPowerEU* nodaļu, lai tiktu finansētas galvenās reformas un investīcijas, kas palīdzēs sasniegt *REPowerEU* mērķus.

([1]) OV L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/435 (2023. gada 27. februāris), ar ko groza Regulu (ES) 2021/241 attiecībā uz *REPowerEU* nodaļām atveseļošanas un noturības plānos un groza Regulas (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 un (ES) 2021/1755 un Direktīvu 2003/87/EK (OV L 63, 28.2.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

(3) Komisija 2023. gada 16. martā nāca klajā ar paziņojumu "ES ilgtermiņa konkurētspēja: skatījums pēc 2030. gada", lai nodrošinātu informācijas bāzi lēmumiem par politiku un radītu pamatnosacījumus izaugsmes palielināšanai. Paziņojumā kā viens no deviņiem savstarpēji pastiprinošiem faktoriem bija minēta konkurētspēja. Citi faktori bija piekļuve privātajam kapitālam, pētniecība un inovācija, izglītība un prasmes, kā arī funkcionējošs vienotais tirgus, kas ir ārkārtīgi svarīgas politikas prioritātes attiecībā uz reformām un investīcijām, lai risinātu pašreizējās produktivitātes problēmas, kā arī vairotu Savienības un tās dalībvalstu ilgtermiņa konkurētspēju. Komisija 2024. gada 14. februārī nāca klajā ar paziņojumu "2024. gada ziņojums par vienoto tirgu un konkurētspēju". Minētajā paziņojumā detalizēti aprakstīts, kādas ir Eiropas vienotā tirgus priekšrocības un izaicinājumi, un tajā ir analizētas gada norises saskaņā ar deviņiem identificētajiem konkurētspējas faktoriem.

(4) Komisija 2023. gada 21. novembrī pieņēma 2024. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumu, tādējādi uzsākot 2024. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu. Eiropadome 2024. gada 22. martā apstiprināja 2024. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumā izvirzītās prioritātes, kas attiecas uz konkurētspējīgas ilgtspējas četrām dimensijām. Komisija 2023. gada 21. novembrī uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1176/2011 ([4]) pamata pieņēma arī 2024. gada brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā tā nenorādīja Poliju kā vienu no dalībvalstīm, kuras var skart vai apdraudēt nelīdzsvarotība un par kurām būs jāizstrādā padziļinātais pārskats. Komisija pieņēma arī ieteikumu attiecībā uz Padomes ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku, kā arī priekšlikumu attiecībā uz 2024. gada vienoto nodarbinātības ziņojumu, kurā analizēta nodarbinātības pamatnostādņu un Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošana. Padome pieņēma Ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku ([5]) ("2024. gada ieteikums par eurozonu") 2024. gada 12. aprīlī un Vienoto nodarbinātības ziņojumu 2024. gada 11. martā.

(5) Savienības jaunais ekonomikas pārvaldības satvars stājās spēkā 2024. gada 30. aprīlī. Šis satvars ietver jauno Regulu (ES) 2024/1263 par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību, grozīto Padomes Regulu (EK) Nr. 1467/97 ([6]) par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu, un grozīto Padomes Direktīvu 2011/85/ES ([7]) par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām. Jaunā ekonomikas pārvaldības satvara mērķis ir veicināt stabilas un ilgtspējīgas publiskās finanses, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un noturību, izmantojot reformas un investīcijas, un novērst pārmērīgu valdības budžeta deficītu. Jaunais ekonomikas pārvaldības satvars arī veicina valstu līdzatbildību un vairāk orientējas uz vidēju termiņu apvienojumā ar efektīvāku un konsekventāku izpildi. Katrai dalībvalstij ir jāiesniedz Padomei un Komisijai savs valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns. Valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālajā plānā ir iekļautas dalībvalsts fiskālās, reformu un investīciju saistības, plānošanas periodam aptverot četrus vai piecus gadus atkarībā no tā, cik ilgs ir valsts likumdevēja parastais sasaukuma laiks. Neto izdevumu ([8]) virzībai valstu vidēja termiņa fiskāli strukturālajos plānos ir jāatbilst Regulas (ES) 2024/1263 prasībām, piemēram, par to, ka līdz korekcijas perioda beigām jāpanāk vai jānotur vispārējās valdības parāda ticama samazināšanās vai tam jāsaglabājas piesardzīgā līmenī, kas ir zemāks par 60 % no iekšzemes kopprodukta (IKP), un ka vispārējās valdības budžeta deficīts vidējā termiņā jāsamazina un/vai jāsaglabā zem Līgumā noteiktās atsauces vērtības, kas ir 3 % no IKP. Ja dalībvalsts apņemas īstenot attiecīgu reformu un investīciju kopumu saskaņā ar Regulā (ES) 2024/1263 izklāstītajiem kritērijiem, korekcijas periodu var pagarināt līdz trim gadiem. Lai palīdzētu sagatavot minētos valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālos plānus, Komisija 2024. gada 21. jūnijā publicēja norādījumus par informāciju, kas dalībvalstīm jāsniedz savos valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālos plānos un gada progresa ziņojumos. Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 5. un 36. pantu Komisija dalībvalstīm attiecīgā gadījumā nosūtīja atsauces trajektorijas un tehnisko informāciju. Dalībvalstīm savi valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālie plāni ir jāiesniedz līdz 2024. gada 20. septembrim, izņemot, ja dalībvalsts un Komisija vienojas šo termiņu pagarināt par saprātīgu laikposmu. Saskaņā ar valsts tiesisko

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību (OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

([5]) Padomes Ieteikums (2024. gada 12. aprīlis) par eurozonas ekonomikas politiku (OV C, C/2024/2807, 23.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Padomes Regula (EK) Nr. 1467/97 (1997. gada 7. jūlijs) par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L 209, 2.8.1997., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Padomes Direktīva 2011/85/ES (2011. gada 8. novembris) par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām (OV L 306, 23.11.2011., 41. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Neto izdevumi, kā definēts Regulas (ES) 2024/1263 2. panta 2. punktā: "neto izdevumi" ir visi valdības izdevumi, atskaitot i) procentu izdevumus, ii) diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, iii) izdevumus par Savienības programmām, kas pilnībā atbilst Savienības fondu ieņēmumiem, iv) valstu izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu, v) bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus un vi) vienreizējos un citus pagaidu pasākumus.

regulējumu dalībvalstis var apspriest savus vidēja termiņa plānu projektus ar savu valsts parlamentu, lūgt neatkarīgām fiskālajām iestādēm sniegt atzinumu, kā arī apspriesties ar sociālajiem partneriem un citām valsts ieinteresētajām personām.

(6) 2024. gadā Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada norises turpinās atbilstoši mehānisma īstenošanai. Lai īstenotu Eiropas pusgada politikas prioritātes, joprojām ir svarīgi pilnībā īstenot atveseļošanas un noturības plānus, jo šie plāni palīdz efektīvi novērst visas problēmas, kas konstatētas iepriekšējos gados konkrētām valstīm adresētajos attiecīgajos ieteikumos, vai arī būtisku to daļu. Konkrētām valstīm adresētie 2019., 2020., 2022. un 2023. gada ieteikumi joprojām ir vienlīdz svarīgi attiecībā uz atveseļošanas un noturības plāniem, kas ir pārskatīti, atjaunināti vai grozīti saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 14., 18. un 21. pantu.

(7) Polija 2021. gada 3. maijā saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 1. punktu iesniedza Komisijai savu nacionālo atveseļošanas un noturības plānu. Komisija atbilstoši Regulas (ES) 2021/241 19. pantam novērtēja atveseļošanas un noturības plāna atbilstību, efektivitāti, lietderīgumu un saskanīgumu, ņemot vērā minētās regulas V pielikumā sniegtās novērtēšanas vadlīnijas. Padome 2022. gada 17. jūnijā pieņēma Īstenošanas lēmumu par Polijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu ([9]) un 2023. gada 8. decembrī grozīja šo lēmumu, ievērojot Regulas (ES) 2021/241 18. panta 2. punktu, lai atjauninātu neatmaksājamā finanšu atbalsta maksimālo finanšu iemaksu, kā arī lai iekļautu *REPowerEU* nodaļu ([10]). Maksājuma daļas tiek darītas pieejamas ar nosacījumu, ka Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 24. panta 5. punktu ir pieņēmusi lēmumu par to, ka Polija ir apmierinoši izpildījusi attiecīgos atskaites punktus un mērķrādītājus, kas bija noteikti Padomes īstenošanas lēmumā. Apmierinoša izpilde nozīmē arī to, ka nav bijis regresa attiecībā uz iepriekšējo atskaites punktu un mērķrādītāju sasniegšanu.

(8) 2024. gada 19. jūnijā Komisija publicēja 2024. gada ziņojumu par Poliju. Tajā tika izvērtēts, kā Polija īstenojusi attiecīgos konkrētai valstij adresētos ieteikumus, ko Padome pieņēma laikposmā no 2019. līdz 2023. gadam, un kā Polija īsteno atveseļošanas un noturības plānu. Balstoties uz šo analīzi, ziņojumā par valsti bija norādīti trūkumi attiecībā uz tādu problēmjautājumu risināšanu, kuri nav ietverti vai ir tikai daļēji ietverti atveseļošanas un noturības plānā, kā arī jauni un nupat iezīmējušies problēmjautājumi. Tajā bija arī novērtēts Polijas progress Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā un Savienības pamatmērķu sasniegšanā nodarbinātības, prasmju un nabadzības mazināšanas jomā, kā arī progress Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā.

(9) Saskaņā ar *Eurostat* validētajiem datiem Polijas vispārējās valdības budžeta deficīts no 3,4 % no IKP 2022. gadā palielinājās līdz 5,1 % 2023. gadā, savukārt vispārējās valdības parāds no 49,2 % no IKP 2022. gada beigās palielinājās līdz 49,6 % 2023. gada beigās. Kā paziņots Komisijas 2023. gada 8. marta paziņojumā "Fiskālās politikas norādes 2024. gadam", Komisija veic priekšdarbus, lai sāktu uz deficītu balstītas pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras, pamatojoties uz izpildes datiem par 2023. gadu un atbilstoši spēkā esošajām tiesību normām. Komisija 2024. gada 19. jūnijā izdeva ziņojumu saskaņā ar Līguma 126. panta 3. punktu. Minētajā ziņojumā bija novērtēts Polijas budžeta stāvoklis, ņemot vērā to, ka tās vispārējās valdības budžeta deficīts 2023. gadā pārsniedza Līgumā noteikto atsauces vērtību, kas ir 3 % no IKP. Ziņojumā secināts, ka, ņemot vērā šo novērtējumu un pēc tā atzinuma izskatīšanas, kuru Ekonomikas un finanšu komiteja ir formulējusi, ievērojot Līguma 126. panta 4. punktu, Komisija plāno 2024. gada jūlijā ierosināt sākt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru attiecībā uz Poliju, iesakot Padomei pieņemt lēmumu saskaņā ar Līguma 126. panta 6. punktu, ar ko konstatē pārmērīga budžeta deficīta situāciju Polijā.

(10) Padome 2022. gada 12. jūlijā ieteica ([11]) Polijai rīkoties, lai nodrošinātu, ka 2023. gadā valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu pieaugums atbilst kopumā neitrālai fiskālās politikas nostājai ([12]), ņemot vērā to, ka turpinās pagaidu un mērķorientēta atbalsta sniegšana pret energocenu kāpumu visneaizsargātākajām mājsaimniecībām un uzņēmumiem, kā arī personām, kas bēg no Ukrainas. Tajā pašā laikā Polijai tika ieteikts būt gatavai kārtējos

([9]) ST 9728/22 INIT; ST 9728/22 ADD 1).

([10]) Padomes Īstenošanas lēmums (2023. gada 8. decembris), ar ko groza Īstenošanas lēmumu (2022. gada 17. jūnijs) par Polijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu (ST 15835/23 INIT; ST 15835/23 ADD 1).

([11]) Padomes Ieteikums (2022. gada 12. jūlijs) par Polijas 2022. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Polijas 2022. gada konverģences programmu (OV C 334, 1.9.2022., 171. lpp.).

([12]) Pamatojoties uz Komisijas 2024. gada pavasara prognozi, vidēja termiņa potenciālās izlaides pieaugums, ko izmanto fiskālās nostājas mērīšanai, Polijā 2023. gadā nominālā izteiksmē ir bijis 14,5 %, ņemot vērā desmit gadu vidējo reālo potenciālo izaugsmes tempu un 2023. gada IKP deflatoru.

izdevumus pielāgot mainīgajai situācijai. Polijai tika arī ieteikts palielināt publiskās investīcijas, kas sekmētu zaļo un digitālo pārkārtošanos un enerģētisko drošību, ņemot vērā *REPowerEU* iniciatīvu, tostarp, izmantojot mehānismu un citus Savienības fondus. Saskaņā ar Komisijas aplēsēm fiskālās politikas nostāja ([13]) 2023. gadā bija ekspansīva: 0,8 % apmērā no IKP, šajā kontekstā ņemot vērā augstu inflāciju. Valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu (atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus) pieaugumam 2023. gadā bija kopumā neitrāla ietekme uz fiskālo nostāju, kas atbilst 0,0 % no IKP, un atbilda Padomes 2022. gada 12. jūlija ieteikumam. Valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu kopumā neitrālā ietekme bija saistīta ar samazinājumu par 1,2 procentpunktiem to (uz konkrētiem mērķiem vērsto un nevērsto) ārkārtas atbalsta pasākumu izmaksās mājsaimniecībām un uzņēmumiem, kas veiktas, reaģējot uz enerģijas cenu pieaugumu. Galvenie valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu (atskaitot ieņēmumu pasākumus) pieauguma virzītājspēki bija valsts sektora algu un pensiju pieaugums. Izdevumi, kas finansēti no mehānisma dotācijām un citiem Savienības fondiem, 2023. gadā veidoja 1,5 % no IKP. Valsts finansētās investīcijas 2023. gadā bija 3,8 % no IKP – salīdzinājumā ar 2022. gadu ir vērojams pieaugums par 0,8 procentpunktu. Polija finansēja papildu investīcijas, izmantojot mehānismu un citus Savienības fondus, un tā saglabāja valsts finansētās investīcijas. Polija finansēja publiskās investīcijas zaļajā un digitālajā pārkārtošanā un enerģētiskajā drošībā, piemēram, atbalstu pārvades un sadales tīkliem un atjaunīgo energoresursu izvēršanai, atkrastes vēja enerģijas stacijām un ēku energoefektīvai renovācijai un zaļai un viedai mobilitātei. Minētās publiskās investīcijas finansē no mehānisma un citiem Savienības fondiem.

(11) Komisijas 2024. gada pavasara prognozē paredzēts, ka reālais IKP 2024. gadā palielināsies par 2,8 % un 2025. gadā par 3,4 %, un inflācija, ko mēra, izmantojot saskaņoto patēriņa cenu indeksu (SPCI), 2024. gadā plānota 4,3 % apmērā un 2025. gadā 4,2 % apmērā.

(12) Komisijas 2024. gada pavasara prognozē paredzēts, ka valdības budžeta deficīts 2024. gadā būs 5,4 % no IKP, savukārt vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP 2024. gada beigās sasniegs 53,7 %. Deficīta pieaugums 2024. gadā galvenokārt atspoguļo lielus izdevumus aizsardzībai, algu pieaugumu publiskajā sektorā un jaunus sociālos pabalstus. Saskaņā ar Komisijas aplēsēm fiskālā nostāja 2024. gadā būs ekspansīva – tā palielināsies par 2,4 % no IKP.

(13) Komisijas 2024. gada pavasara prognozē paredzēts, ka no mehānisma neatmaksājamā atbalsta ("dotācijām") 2024. gadā tiks finansēti izdevumi, kuru vērtība atbilst 1,0 % no IKP (salīdzinājumā ar 0,1 % no IKP 2023. gadā). No mehānisma dotācijām finansētie izdevumi dos iespēju veikt kvalitatīvas investīcijas un produktivitāti palielinošas reformas, tiešā veidā neietekmējot Polijas vispārējās valdības bilanci vai parādu. Komisijas 2024. gada pavasara prognozē paredzēts, ka no mehānisma aizdevumiem 2024. gadā tiks finansēti izdevumi, kuru vērtība atbilst 0,9 % no IKP (salīdzinājumā ar 0 % no IKP 2023. gadā).

(14) Padome 2023. gada 14. jūlijā ieteica ([14]) Polijai nodrošināt, ka 2024. gadā tiek īstenota piesardzīga fiskālā politika, jo īpaši ierobežojot valsts finansēto neto primāro izdevumu ([15]) nominālo pieaugumu līdz ne vairāk kā 7,8 %. Dalībvalstis tika aicinātas sava 2023. gada budžeta izpildes gaitā un 2024. gada budžeta plāna projektu sagatavošanas gaitā ņemt vērā, ka Komisija, pamatojoties uz 2023. gada budžeta izpildes rezultātu datiem, ierosinās Padomei sākt uz budžeta deficītu balstītas pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras. Saskaņā ar Komisijas 2024. gada pavasara prognozi Polijas neto valsts finansētie primārie izdevumi 2024. gadā pieaugs par 12,8 % – tātad šis rādītājs pārsniegs ieteikto maksimālo pieauguma tempu. Šis izdevumu pārsniegums salīdzinājumā ar valsts finansēto neto primāro izdevumu ieteikto maksimālo pieauguma tempu 2024. gadā atbilst 2,0 % no IKP. Pastāv risks, ka tas neatbildīs Padomes ieteikumam.

(15) Turklāt Padome ieteica Polijai 2023. un 2024. gadā pēc iespējas drīz izbeigt spēkā esošos ārkārtas enerģētikas atbalsta pasākumus un attiecīgos ietaupījumus izmantot valdības budžeta deficīta samazināšanai. Padome arī ieteica, ka tad, ja enerģijas cenas atkal pieaugtu un tāpēc būtu nepieciešami jauni atbalsta pasākumi vai būtu jāturpina esošie pasākumi, Polijai ir jānodrošina, ka šādi atbalsta pasākumi ir vērsti uz neaizsargātu mājsaimniecību un uzņēmumu

([13]) Fiskālā nostāja tiek definēta kā vispārējās valdības pamata budžeta stāvokļa izmaiņas pret iepriekšējo gadu. Ar tās palīdzību novērtē ekonomikas stimulu, ko rada fiskālā politika – gan tā, kas attiecas uz valsts finansējumu, gan tā, kas attiecas uz finansējumu no Savienības budžeta. Fiskālā nostāja tiek mērīta kā starpība starp i) vidēja termiņa potenciālo izaugsmi un ii) primāro izdevumu izmaiņām, atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus (un neierēķinot ar Covid-19 krīzi saistītos pagaidu ārkārtas pasākumus) un ietverot izdevumus, ko finansē ar neatmaksājamu atbalstu (dotācijām) no mehānisma un citiem Savienības fondiem. Negatīva rādītāja zīme norāda uz ekspansīvu fiskālo politiku, savukārt pozitīva rādītāja zīme norāda uz ierobežojošu fiskālo politiku.

([14]) Padomes Ieteikums (2023. gada 14. jūlijs) par Polijas 2023. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Polijas 2023. gada konverģences programmu (OV C 312, 1.9.2023., 197. lpp.).

([15]) Neto primārie izdevumi tiek definēti kā valsts finansētie izdevumi, no kuriem atņemti i) diskrecionārie ieņēmumu pasākumi, ii) procentu izdevumi, iii) cikliskā bezdarba izdevumi un iv) vienreizējie un citi pagaidu pasākumi.

aizsardzību, ir fiskāli pieņemami un saglabā stimulus taupīt enerģiju. Saskaņā ar Komisijas 2024. gada pavasara prognozi ārkārtas enerģētikas atbalsta pasākumu aplēstās neto budžeta izmaksas ([16]) ir 0,6 % no IKP 2023. gadā un 2024. gadā tiek prognozētas 0,5 % līmenī, savukārt 2025. gadā tās būs mazākas par 0,1 %. Konkrētāk, tiek pieņemts, ka elektroenerģijas un gāzes cenu iesaldēšanas shēmas paliks spēkā līdz 2024. gada jūnijam, savukārt tiek pieņemts, ka maksimālās cenas paliks spēkā līdz 2024. gada beigām attiecībā uz elektroenerģiju un gāzi un līdz 2025. gada jūnijam attiecībā uz centralizēto siltumapgādi ([17]). Ja attiecīgie ietaupījumi atbilstoši Padomes ieteikumam tiktu izmantoti valdības budžeta deficīta mazināšanai, minētās prognozes 2024. gadā nozīmētu fiskālo korekciju 0,2 % apmērā no IKP, savukārt neto valsts finansēto primāro izdevumu ([18]) ekspansīvā ietekme uz 2024. gada fiskālo nostāju būtu 2,0 % apmērā no IKP. Netiek prognozēts, ka enerģētikas atbalsta pasākumi tiktu izbeigti pēc iespējas drīz 2023. un 2024. gadā. Pastāv risks, ka tas neatbildīs Padomes ieteikumam. Turklāt nav paredzēts attiecīgos ietaupījumus izmantot valsts sektora budžeta deficīta samazināšanai. Pastāv risks, ka arī tas neatbildīs Padomes ieteikumam. Tiek lēsts, ka uz mazaizsargātu mājsaimniecību un uzņēmumu aizsardzību vērsto ārkārtas enerģētikas atbalsta pasākumu budžeta izmaksas 2024. gadā būs mazākas par 0,1 % no IKP (0,2 % no IKP 2023. gadā), turklāt saglabājas cenas signāls samazināt enerģijas pieprasījumu un palielināt energoefektivitāti.

(16) Padome turklāt Polijai ieteica arī saglabāt valsts finansētās publiskās investīcijas un nodrošināt mehānisma dotāciju un citu Savienības fondu efektīvu apguvi, jo īpaši nolūkā veicināt zaļo un digitālo pārkārtošanos. Saskaņā ar Komisijas 2024. gada pavasara prognozi valsts finansētās publiskās investīcijas palielināsies no 3,8 % no IKP 2023. gadā līdz 4,0 % no IKP 2024. gadā. Tas atbilst Padomes ieteikumam. Savukārt paredzams, ka publiskie izdevumi, kas tiek finansēti no ieņēmumiem no Savienības fondiem, tai skaitā no mehānisma dotācijām, palielināsies no 1,5 % no IKP 2023. gadā līdz 1,9 % no IKP 2024. gadā.

(17) Pamatojoties uz prognozes sagatavošanas termiņā zināmajiem politikas pasākumiem un pieņēmumu, ka politika nemainīsies, Komisija savā 2024. gada pavasara prognozē paredz, ka valdības budžeta deficīts 2025. gadā būs 4,6 % no IKP. Deficīta samazinājums 2025. gadā galvenokārt atspoguļo ciklisku augšupeju un enerģētikas atbalsta pasākumu termiņa beigas. Paredzams, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP 2025. gada beigās palielināsies līdz 57,7 %. Papildus augstajam deficītam parāda attiecības pret IKP pieaugumu nosaka lieli avansa maksājumi skaidrā naudā par investīcijām militārajā aprīkojumā.

(18) Sociālie pabalsti joprojām lielākoties nav mērķorientēti un nav pielāgoti mājsaimniecības ienākumiem. Tā rezultāts ir sociālās drošības sistēma ar ierobežotām pārdales pilnvarām. 2023. gadā vispārējais bērnu pabalsts tika ievērojami palielināts, un tika saglabāta 13. pensija. Budžeta dokumentos varētu uzlabot pārredzamību attiecībā uz pašreizējām un plānotajām investīcijām. Trūkst integrēta un visaptveroša pārskata par pašreizējām investīcijām un to finansējuma avotiem, tostarp ārpusbudžeta fondiem un valsts uzņēmumiem. Lai gan šāda informācija ir pieejama dažādā mērā, tā ir izkliedēta dokumentos, piemēram, valsts uzņēmumu vai ārpusbudžeta fondu daudzgadu investīciju programmās un finanšu plānos. Publisko investīciju projektu novērtēšanas un atlases un *ex post* pārbaužu veikšanas procedūras ir vājas. Standartizētas projektu novērtēšanas metodes ir ieviestas tikai attiecībā uz Savienības finansētajām investīcijām, bet tās varētu piemērot visām lielākajām valdības finansētajām investīcijām. Projektu atlases procedūras dažādās ministrijās atšķiras, un to pamatā ir projekta veids un finansējuma avots. Nav standarta kritēriju projektu atlasei un prioritāšu noteikšanai centrālās valdības līmenī.

(19) Polija ir viena no visstraujāk novecojošajām Savienības valstīm, un demogrāfiskās tendences ilgtermiņā ietekmēs pensiju sistēmu. Lai nodrošinātu ekonomikas izaugsmi un turpmāko pensiju pietiekamību, ir būtiski turpināt palielināt faktisko pensionēšanās vecumu, nodrošinot vecāka gadagājuma darba ņēmēju lielu līdzdalību darba tirgū. 2024. gada ziņojuma par novecošanu prognozes Polijai norāda uz otro lielāko pietiekamības samazinājumu, ko mēra kā vidējās pensijas attiecību pret vidējo bruto algu pensionēšanās brīdī. Ja pietiekamības rādītājs tiktu saglabāts tuvu pašreizējam līmenim, tas līdz 2070. gadam palielinātu publiskos izdevumus par 4,6 procentpunktiem no IKP. Pensiju pabalstus lauksaimniekiem lielā mērā subsidē valsts (2023. gadā subsīdijas sasniedza 0,6 % no IKP), un iekasēto apdrošināšanas iemaksu aprēķināšanas metode neveicina pāreju uz vispārējo pensiju shēmu, kas kavē

([16]) Tās atspoguļo minēto pasākumu gada budžeta izmaksas, ievērojot ieņēmumus un izdevumus un attiecīgā gadījumā atskaitot ieņēmumus no nodokļiem par enerģijas piegādātāju negaidīto papildu peļņu.

([17]) Komisijas 2024. gada pavasara prognozē principā tiek pieņemts, ka pasākumi, kas saskaņā ar Polijas sniegto informāciju paliek spēkā līdz 2024. gada beigām, ietekmēs budžetu arī 2025. gadā.

([18]) Šī ietekme tiek noteikta kā vispārējās valdības primāro izdevumu izmaiņas, atskaitot i) diskrecionāro ieņēmumu pasākumu izmaiņu ietekmi uz budžetu, ii) vienreizējos izdevumus, iii) cikliskā bezdarba izdevumus un iv) no mehānisma un citu Savienības fondu neatmaksājamā atbalsta (dotācijām) finansētos izdevumus, attiecībā pret nominālā IKP potenciālā pieauguma vidēja termiņa (desmit gadu) vidējo rādītāju, izsakot kā attiecību pret nominālo IKP.

starpnozaru darbaspēka mobilitāti. Lai gan Polija savā atveseļošanas un noturības plānā ir īstenojusi vienu mērķorientētu pasākumu, lai veicinātu darbu pēc likumā noteiktā pensionēšanās vecuma sasniegšanas, būtu vajadzīgi turpmāki centieni, lai risinātu problēmu, kas saistīta ar pensiju pietiekamību un ilgtspēju nākotnē.

(20) Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta b) apakšpunktu un minētās regulas V pielikuma 2.2. kritēriju atveseļošanas un noturības plānā ir ietverts plašs savstarpēji pastiprinošu reformu un investīciju kopums, ko paredzēts īstenot līdz 2026. gadam. Paredzams, ka minētās reformas un investīcijas palīdzēs efektīvi risināt problēmas, kas konstatētas attiecīgajos konkrētai valstij adresētajos ieteikumos, vai arī būtisku to daļu. Šajā īsajā termiņā ir svarīgi nekavējoties turpināt efektīvu atveseļošanas un noturības plāna, arī *REPowerEU* nodaļas, īstenošanu, lai zaļā un digitālā pārkārtošanās uzlabotu Polijas ilgtermiņa konkurētspēju, vienlaikus nodrošinot sociālo taisnīgumu. Lai izpildītu atveseļošanas un noturības plānā noteiktās saistības līdz 2026. gada augustam, Polijai ir svarīgi turpināt reformu īstenošanu un paātrināt investīcijas, novēršot attiecīgās problēmas un vienlaikus nodrošinot ievērojamu administratīvo kapacitāti. Joprojām ir būtiski sistemātiski iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības, sociālos partnerus, pilsonisko sabiedrību un citas attiecīgās ieinteresētās personas, lai nodrošinātu plašu līdzdalību atveseļošanas un noturības plāna sekmīgā īstenošanā.

(21) Gatavojot kohēzijas politikas programmu vidusposma pārskatu, Polijai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1060 ([19]) 18. pantu līdz 2025. gada martam jāpārskata katra programma, ko atbalsta no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF), Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+), Kohēzijas fonda un Taisnīgas pārkārtošanās fonda (TPF), cita starpā ņemot vērā 2024. gada konkrētajai valstij adresētajos ieteikumos norādītos problēmjautājumus, kā arī nacionālo enerģētikas un klimata plānu. Uz minētā pārskata pamata notiek katrā programmā iekļautā Savienības finansējuma galīgā piešķiršana. Polija ir panākusi progresu kohēzijas politikas programmu un Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā, taču joprojām pastāv problēmjautājumi un ir pastāvīgi palielinājušās reģionālās atšķirības starp austrumu reģioniem un pārējo valsti. Ir būtiski paātrināt kohēzijas politikas programmu īstenošanu. Programmās iekļautās prioritātes vēl aizvien ir aktuālas. Ir svarīgi, lai Polija investē inovatīvā un viedā ekonomikas pārveidē un stiprina sadarbību starp zinātni un uzņēmējdarbību. Lai paātrinātu zaļo pārkārtošanos un pāreju no akmeņoglēm, ir jārīkojas, tostarp jāpaplašina tīras enerģijas ražošana, jāpalielina investīcijas neto nulles emisiju tehnoloģiju ražošanā, jāsamazina enerģijas patēriņš un gaisa piesārņojums. Ir svarīgi investēt digitālajās un zaļajās prasmēs. Prioritāte joprojām ir novērst teritoriālās atšķirības piekļuvē kvalitatīvai un cenas ziņā pieejamai bērnu aprūpei. Veicot kohēzijas politikas programmu vidusposma pārskatīšanu, ir vērts pievērst papildu uzmanību investīcijām atbalsta sistēmā trešo valstu valstspiederīgajiem un iespējās, kas atbalsta viņu integrāciju visaptverošā veidā, jo Polija ir piedzīvojusi vēl nepieredzētu bēgļu pieplūdumu no Ukrainas. Polija varētu izmantot Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformu, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/795 ([20]), lai atbalstītu tās ekonomikas pārveidi, jo īpaši attiecībā uz tīrām un resursefektīvām tehnoloģijām.

(22) Papildus ekonomiskajiem un sociālajiem problēmjautājumiem, kuru risināšana paredzēta atveseļošanas un noturības plānā un citos Savienības fondos, Polija saskaras ar vairākiem papildu problēmjautājumiem, kas saistīti ar darbaspēka trūkumu, uzņēmumu digitalizāciju, publisko iepirkumu, centralizēto siltumapgādi un ūdens apsaimniekošanu.

(23) Darbaspēka trūkums apdraud Polijas ekonomikas konkurētspēju. 2023. gadā 66 % Polijas darba devēju ziņoja par grūtībām aizpildīt brīvās amata vietas salīdzinājumā ar 75 % darba devēju visā pasaulē, kuri ziņoja par grūtībām atrast tiem vajadzīgo talantu. Tāpēc ir ļoti svarīgi palielināt dalību darba tirgū starp grupām ar viszemāko nodarbinātības līmeni, piemēram, cilvēkiem ar invaliditāti (personu ar invaliditāti nodarbinātības līmeņa atšķirība 2022. gadā bija 31,3 procentpunkti, kas ievērojami pārsniedz Savienības vidējo rādītāju –21,4 procentpunktus) vai sievietēm (2023. gadā vīriešu un sieviešu nodarbinātības līmeņa atšķirība Polijā bija vidēji 11,8 procentpunkti un 23,3 procentpunkti 55–64 gadus vecu cilvēku vidū). Polija atpaliek no Savienības 2030. gada mērķrādītāja, kas paredz 51,7 % līdzdalību pieaugušo izglītībā (pašlaik 20,3 %), un tas kavē pāreju uz nozarēm, kurās ir darbaspēka pieprasījums, izmantojot pārkvalifikāciju un prasmju pilnveidi. Tajā pašā laikā ilgtermiņa aprūpes sistēma nav

([19]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1060 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (OV L 231, 30.6.2021., 159. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([20]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/795 (2024. gada 29. februāris), ar ko izveido Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformu (*STEP*) un groza Direktīvu 2003/87/EK un Regulas (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 un (ES) 2021/241 (OV L, 2024/795, 29.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

pietiekami attīstīta un joprojām ir atkarīga no ģimenēm, jo īpaši sievietēm, un citiem neformāliem aprūpētājiem. Oficiālais mājas aprūpes segums ir zems – tas aptver 13 % iedzīvotāju vecumā no 65 gadiem, kuriem šāda aprūpe ir vajadzīga, un tas ir krietni zem Savienības vidējā rādītāja (30 % 2022. gadā), savukārt, ņemot vērā sabiedrības novecošanu, vajadzības strauji pieaug. Paredzams, ka 65 gadus vecu un vecāku iedzīvotāju īpatsvars 2030. gadā sasniegs 21,9 % un 2050. gadā – 29,1 %. Veicinot neformālo aprūpētāju, galvenokārt sieviešu, lielāku ekonomisko aktivitāti, uzlabojot piekļuvi oficiālai ilgtermiņa aprūpei mājās un kopienā- balstītai ilgtermiņa aprūpei, var palielināt līdzdalību darba tirgū.

(24) Publiskā iepirkuma sistēmā joprojām ir mazs to uzņēmumu skaits, kuri iesniedz piedāvājumus. Tā rezultātā ir liels vienīgo piedāvājumu īpatsvars, kas gadiem ilgi ir saglabājies ārkārtīgi augstā līmenī (54 % 2023. gadā un vairāk nekā 50 % pēdējo 5 gadu laikā). Neraugoties uz cerībām, publiskā iepirkuma likums, kas stājās spēkā 2021. gada janvārī, nekavējoties nenovērsa galvenās nepilnības. Tādēļ ir jāveic pamatīga un visaptveroša cēloņu analīze par esošo un arvien pieaugošo problēmu, kas saistīta ar zemu konkurenci publiskā iepirkuma jomā. Minētos problēmjautājumus var palīdzēt risināt, vēl vairāk stiprinot publiskā iepirkuma procesa digitalizāciju un izstrādājot apmācības piedāvājumu maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU).

(25) Polijai ir iespējas uzlabot savu sniegumu digitālās pārkārtošanās jomā un palielināt ieguldījumu, lai sasniegtu Savienības digitālās desmitgades mērķrādītājus. Lai gan ir panākts progress sabiedrisko pakalpojumu digitalizācijā, Polija atpaliek uzņēmējdarbības digitalizācijas jomā. To Polijas MVU īpatsvars, kuriem ir vismaz digitālās intensitātes pamatlīmenis, ir 50 %, kas ir mazāk par Savienības vidējo rādītāju 57,7 % (Savienības 2030. gada mērķrādītājs ir 90 %). Tikai 24,7 % uzņēmumu nodrošina saviem darbiniekiem īpašu apmācību informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomā, tāpēc darbinieku digitālo prasmju līmenis ir zems. Lai stiprinātu savas ekonomikas izaugsmes potenciālu un stimulētu privātās investīcijas, Polijai būtu jāatvieglo piekļuve progresīvām tehnoloģijām, jo īpaši attiecībā uz MVU-, un jāstimulē jaunuzņēmumu ekosistēmas, uzlabojot piekļuvi apmācībai, sniedzot tehnisku un finansiālu atbalstu un veicinot zināšanu nodošanu.

(26) Pēdējo desmit gadu laikā Polijas enerģijas galapatēriņam ir tendence pieaugt. 2022. gadā tas bija par 14,5 % augstāks nekā 2013. gadā, savukārt Savienībā kopumā tas samazinājās par 5,5 %. Ja pēdējo sešu gadu trajektorija turpināsies, Polija pārsniegtu savu energoefektivitātes mērķrādītāju par 28 %. Konkrētāk, centralizētās siltumapgādes sistēmas nodrošina siltumu 42 % iedzīvotāju, bet tās joprojām ir ļoti atkarīgas no akmeņoglēm, un vēl nav izstrādāta skaidra dekarbonizācijas perspektīva ar spēcīgu energoefektivitātes aspektu. Lai gan pašreizējā politika paredz pāreju uz dabasgāzi un biomasu, ir jāizstrādā dekarbonizācijas ceļš, kurā prioritāte ir energoefektivitāte, ilgtspējīgi atjaunīgie siltuma avoti un atlikumsiltuma izmantošana. Polija ir īstenojusi virkni valsts politiku, kuru mērķis ir veicināt dzīvojamo ēku renovāciju, tostarp nozīmīgas subsīdiju shēmas, ko finansē saskaņā ar atveseļošanas un noturības plānu. Tomēr minētā politika ir vēl vairāk jāstiprina un jāsaskaņo ar Savienības 2030. gada klimata mērķiem. Tāpēc ir vajadzīga mērķtiecīga rīcība, lai samazinātu ēku radītās oglekļa emisijas, īpašu uzmanību pievēršot energoefektivitātes uzlabošanai un centralizētās siltumapgādes dekarbonizācijai.

(27) Polija saskaras ar problēmām, kas saistītas ar pielāgošanos klimata pārmaiņām, piemēram, saistībā ar sausuma un plūdu risku. Atveseļošanas un noturības plānā ir iekļauti pasākumi, kuru mērķis ir uzlabot ūdens aizturi lauku apvidos, taču citas valsts politikas lauksaimniecības, mežsaimniecības un ūdens resursu apsaimniekošanas jomā joprojām nav piemērotas, lai novērstu klimata riskus un ietekmi. Labāku politikas saskaņotību varētu panākt, īstenojot ciešāku koordināciju starp dažādām iestādēm, kas atbild par attiecīgo politiku. Tas varētu palīdzēt īstenot ilgtspējīgus risinājumus, piemēram, dabā balstītus pielāgošanās risinājumus, lai palielinātu ūdensapgādi un pielāgotos klimata pārmaiņām, vienlaikus veicinot ilgtermiņa ilgtspēju lauksaimniecībā un citās nozarēs, kas atkarīgas no ekosistēmu pakalpojumiem,

AR ŠO IESAKA Polijai 2024. un 2025. gadā rīkoties šādi.

1. Laikus iesniegt vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu. Ievērojot reformētā Stabilitātes un izaugsmes pakta prasības, ierobežot neto izdevumu ([21]) pieaugumu 2025. gadā līdz līmenim, kas vidējā termiņā *inter alia* nodrošina vispārējās valdības budžeta deficīta samazināšanu līdz Līgumā noteiktajai atsauces vērtībai, kura ir 3 % no IKP, un vispārējās valdības parāda saglabāšanu piesardzīgā līmenī. Uzlabot publisko izdevumu efektivitāti, tostarp mērķtiecīgāk piemērojot

([21]) Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 2. panta 2. punktu "neto izdevumi" ir visi valdības izdevumi, atskaitot procentu izdevumus, diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, izdevumus par Savienības programmām, kas pilnībā atbilst Savienības fondu ieņēmumiem, valstu izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu, bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus un vienreizējos un citus pagaidu pasākumus.

sociālos pabalstus, kā arī nodrošinot lielāku pārredzamību investīciju plānošanā un plašāk izmantojot standartizētas procedūras projektu novērtēšanai un atlasei. Nodrošināt nākotnes pensiju pabalstu pietiekamību un stiprināt pensiju sistēmas ilgtspēju, tai skaitā veicot pasākumus faktiskā pensionēšanās vecuma palielināšanai un reformējot preferenciālās pensiju shēmas.

2. Stiprināt administratīvās spējas atveseļošanas un noturības plāna pārvaldīšanai, investīciju paātrināšanai un reformu īstenošanas tempa saglabāšanai. Risināt attiecīgās problēmas, lai turpinātu ātru un efektīvu atveseļošanas un noturības plāna, arī *REPowerEU* nodaļas, īstenošanu, nodrošinot reformu un investīciju pabeigšanu līdz 2026. gada augustam. Paātrināt kohēzijas politikas programmu īstenošanu. Saistībā ar minēto programmu vidusposma pārskatīšanu turpināt koncentrēties uz saskaņotajām prioritātēm, rīkojoties, lai sekmīgāk integrētu trešo valstu valstspiederīgos, vienlaikus ņemot vērā Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformas piedāvātās iespējas uzlabot konkurētspēju.

3. Veikt pasākumus, lai palielinātu nelabvēlīgā situācijā esošu grupu dalību darba tirgū, tostarp uzlabojot kvalitāti un piekļuvi oficiālai ilgtermiņa aprūpei mājās un kopienā balstītai aprūpei. Veicināt konkurenci publiskā iepirkuma procesos, padarot šos procesus efektīvākus un mazāk apgrūtinošus, jo īpaši MVU. Atbalstīt privātās investīcijas, veicinot uzņēmumu digitalizāciju.

4. Veikt pasākumus, lai paātrinātu pakāpenisku atteikšanos no fosilās degvielas centralizētās siltumapgādes nozarē, pārejot uz atjaunīgo enerģiju. Uzlabot politiku, kas saistīta ar ūdens resursu aizsardzību un ilgtspējīgu izmantošanu, lai nodrošinātu to nozaru ilgtermiņa ilgtspēju, kuras ir atkarīgas no ekosistēmu pakalpojumiem.

Luksemburgā, 2024. gada 21. oktobrī

*Padomes vārdā –*

*priekšsēdētājs*

NAGY I.